

Årens fynd 2015-2019

Lennart Bratt & Inge Palmqvist

Här följer ett urval rapporter som har befunnits vara särskilt intressanta att presentera för Trollius´ läsare. Uppgifterna härrör både från DABS´egen databas och från Artportalen. Urvalet är helt subjektivt, men ett försök att skildra fynd av sällsyntare arter eller av sådana som har intressant utbredning i landskapet.

I förteckningen har inte odlade arter som mer eller mindre tillfälligt kan påträffas i odlingens närhet medtagits, t.ex. påsklilja eller snödroppar. Möjligen kommer sådana att redovisas vid ett senare tillfälle då flera arter kanske kan eller kan komma att betraktas som naturaliserade i landskapet. Generellt räknas endast nyfynna förekomster upp, inte återfynd av äldre om det inte är av särskilt intresse.

En stort tack riktas till alla er som har rapporterat. En vädjan är dock tyvärr på sin plats: försök att ta reda på om ett fynd är rimligt med tanke på artens uttbredning. Belägg, foton eller beskrivning av omständigheterna kring fynden är ovärderligt för att i efterhand kunna verifiera en rapport. Endast ett fåtal av de fynd som redovisas nedan är validerade i Artportalen, men vissa, uppenbart felaktiga uppgifter därifrån har uteslutits. De kommer också tas bort från Artportalen i takt med att valideringen fortskrider.

De namnförkortningar som förekommer kan översättas på DABS´ hemsida "dalafloran.se" under "Utbredningskartor" finns en flik "Meddelare".

Strandlummer *Lycopodiella inundata*

Elva nya lokaler runt om i landskapet under perioden. Arten är uppenbarligen väl spridd, men sällsynt.

Älvfräken *Equisetum x trachyodon*

Två lokalgrupper i landskapet; dels på Siljans stränder, dels i Idretrakten vid älven:

Rättvik, Tina, 2018 (Anders Helander)

Mora, Alderängarna, 300 m ONO Salunäv, på älvbrink, 2015 (Nils-Otto Nilsson, Anders Johansson, Mats Karlsson)

Idre, Idre campingen, 2018 (BOr)

Nordlåsbräken *Botrychium boreale*

Idre, Nipvallen, fäbodvall, på torr gräskulle, 5 hoptorkade ex, 2018
– 18 fina ex 2019 (LBr)

Topplåsbräken *Botrychium lanceolatum*

Malung, Arvsela, Nygårds linda (lieslagen linda), 2 ex 2019 (MNo)
Malung, Örsåsen, frodig grillplats vid slakthus, 33 ex 2019 (MNo)
Grangärde, Baggvikengränsen 1 skrumpet ex 2019 (Åke Berg)
Transtrand, Färdsjöstaden 300m nordöst, 1 ex, 2018 (UGu, SJa,
LIn, THo)

Låsbräken *Botrychium lunaria*

Nästan 70 förekomster noterade, varav många från välkända fina
gräsmarkslokaler.

Rutlåsbräken *Botrychium matricariifolium*

Malung, Arvsela, slätterlinda, 2 ex, 2015 (MNo)
Säter, Klacken/Pungmakarbo, silikatgräsmark på sand, 5 ex, 2019
(SJa)

*Rutlåsbräken vid
Pungmakarbo, möjligen på
samma plats som när Börje
Drakenberg såg den där 1983
och 1986! Foto: Staffan
Janson*

Höstlåsbräken *Botrychium multifidum*

Svärdsjö, Skifttjärn, 500m ONO om, längs gamla järnvägen vid en
parkeringsficka, 71 plantor, 2017 (UGu, JMa)
Malung, Öjsberget vändplanen, 1 plantor/tuvor, 2016 (Bo Karlsson)

Malung, Vid Illmyran, vändplan och timmeruppläggsplats, 6 ex.,
2015, 1 ex 2019 (MNo)

Malung, Vändplan vid Sågdammen, vändplan och timmeruppläggs-
plats, 12 ex 2019 (MNo)

Älvdalen, Sågen, Rot, övergivet industriområde sandig grusväg
nära ett gammalt sågverk, 2017 (Lars Woxberg)

Särna, Grundsillret, S om Mörkret, riklig 2016 (Maja Wressel)

Särna, Gammelsättern NR, glup med lövrik barrskog kring, 23 ex,
2017 (Henrik Weibull)

Krusbräken *Cryptogramma crispa*

Idre, Nipjället längs stigen upp mot Mulen, blockmark med
insprängd gräshed, spridd och ställvis mycket riklig, 2018 (LBr) –
gammal välkänd lokal där arten tycks stortrivs.

Krusbräken vid Mulen. Foto: Lennart Bratt

Gaffelbräken *Asplenium septentrionale*

Nordliga observationer:

Älvdalen, Uvskär, sydväxtberg, i bergsroten, spridd, 2017 (LBr)

- Särna, Södra Trollegrav 300 m NO Granån, sydvänd klippvägg, öppen klippa klippvägg i bäckravin, 10 plantor, 2017 (PJs, JHn)
- Kalksvartbräken** *Asplenium trichomanes ssp. quadrivalens*
Norrbärke, Limnäsudden, 2016 (Roger Gran)
- Grönbräken** *Asplenium viride*
Grangärde, Tansbäcken, skog med flyttblock av kalk, 2018 (SNy)
Älvdalen, Vitturn Älvdalen, klippbrant, 2 ex, 2015 (MNo)
- Taggbräken** *Polystichum lonchitis*
Stora Tuna, S om Igeltjärn, kalkbrott, på klippphylla, 2 ex, 2018 (SNy)
- Kambräken** *Blechnum spicant*
Tolv fynd från huvudutbredningen i stråket Lima-Transtrand österut till norra Orsa.
- Daggvide** *Salix daphnoides ssp. daphnoides*
Mora, Norr om Hemus, limnisk strandvåtmark på sandbotten, 100 plantor/tuvor, 2017 (Artur Larsson, Gabriel Tjernberg)
- Glansvide** *Salix myrsinities*
Idre, Lappvallen, 2 km NV Lövåsen, sluttande, fast rikkärr med källflöden. lustig rundbladig form, en fläck, 2015 (LBr)
- Odonvide** *Salix myrtilloides*
Älvdalen, Stamnsmyr, öppet intermediärkärr, en buske vid västra, övre kanten, 2016 (LBr)
Särna, Öretjärnen, 1,5 km N om Pannkölssättern, myr och tjärn med gungfly, 2018 (JMa, JJa, LPe)
Särna, Vattuslåttern, myr norr om, rikare kärr, 2018 (UGu, CAa, MMA)
Särna, Yttersättern, 500 m V om, 200 m S om vägen, zon mellan myr och fuktig granskog, 2018 (JMa, LPe)
Särna, Galsjön, S om Kråknäset vid vägen till Bruket, myr, 2018 (LPe, TJo, MMA)
- Ängsvide** *Salix starkeana ssp. starkeana*
Enviken, Örjebyn, vägkanter/ängsmark, 2018 (IPt & SNy)
Gagnef, Grävenberget, fäbodvall, vägkant, 2018 (IPt)
Gagnef, Öv. Tjärna, slänt mot järnväg, flera buskar, 2018 (IPt)
Leksand, Gropen, ängsmark, flera buskar, 2018 (IPt)
Siljansnäs, Skäppsjöbodarna, fäbodvall, 2019 (IPt & Kicki Marcus)
Boda, Jutjärnsängen, 2016 (Botanikdgr 2016)
Orsa, Skålmyren österut, vägslänt, en stor buske, 2015 (LBr)

Venjan, Stormyran, S delen, 500 m V om Dragsjön, väggkant, dike och myr, 2017 (JMa&UGu)

Säfsnäs, Stentjärnen i SV, vägren, 2019 (CAa, LFr, Magnus J Magnusson, Anders Erixon)

Säfsnäs, Tyfors, öppen fastmark - med eller utan enstaka träd väggkant 2019 (Lillebil Norden, Anders Erixon, LFr)

Lima, Hållåsen, området kring, 2018 (Jan Henriksson)

Transtrand, Norrsjön i S, vägren, 2018 (CAa, Anna Kristina Wagnald, LFr)

Dessutom ett 20-tal noteringar från Älvdalens kommun där arten är ganska typisk för de magra sandstensområdenas tallskogar.

Etternässla *Urtica urens*

Leksand, Överboda, Budgattu 56, i en rabatt mot södervägg, har funnits där i minst 20 år, 2015 (Märit Hagberg)

Stor ormröt *Bistorta major*

Silvberg, Östra Silvberg gruva, 2017 (Dennis Nyström)

Leksand, Rältlindor, vägsälant, t.rikligt, 2015 (IPt)

Älvdalen, Tre björnar, fuktig gräsmark näringsrik fuktig mark mot bäck, 2017 (SJa)

Fjällsyra *Oxyria digyna*

Transtrand, Läugerfjällsdalen, 2015 (UGu) – ny för Transtrandsfj.

Idre, Fallet i Grövlan, klippor, sparsamt, 2015 (LBr) – noterad redan av Samuelsson på 1910-talet.

Idre, Övre Fosksjön-Mellersta Fosksjön i alpin hed vid vattendrag, 2019 (Janolof Hermansson)

Ävjepilört *Persicaria foliosa*

By, Hovnäs, grund lerbotten, ett 100-tal, 2018 (LBr)

By, Härsingen, första och andra viken nedströms forsen, hydrolittoralen, strand nedom starrvassar, lerig strand med lite block i kanterna, 100 + 20000 plantor 2017 (PSt, LPe)

By, Åshuvud åt öster, betad strand, oerhört riklig, 2018 (LBr)

By, Bysjön vid Lugnet, strand, nötbete, 100-tals, 2018 (LBr)

By, Vreten, Sågbäckens mynning, blottad lerstrand i hydrolittoralen, 25000 ex 2017 – ca 1000 ex 2018 (PSt)

By, "Tyttbo, Vreten, ""båtöverfarten""", blottad lerstrand i hydrolittoralen ca 4 m bred naken zon med ävjebroddsvegetation, 50000 ex 2017 (PSt)

By, Tyttbo, Stadarna, betad strandäng, blottad lerstrand i hydro-littoralen ca 3 m bred söndertrampad lerstrand med gles ävje-broddsvegetation, 89 ex 2017 (PSt)

– Uppenbarligen finns en mycket rik lokalgrupp i området mellan Näs kraftstation och Tyttboforsen. Tack vare lågvattnen 2017 och 2018 uppträdde arten mycket rikligt och på flera tidigare inte noterade platser

Rosenpilört *Persicaria minor*

Säfsnäs, Hösjöheden, gräsmark och tomt, 2019 (TJo, JJa)

Blåmålla *Chenopodium glaucum*

Stora Tuna, Bergslagsbyn, trädgårdsland, 2018 (SNy)

Svinamarant *Amaranthus retroflexus*

Vika, Kniva tomten, 1 planta ,2019 (Cecilia Rastad)

Säfsnäs, Skräddartorp, utfyllnad på fritidstomt, 2016 (DABS)

Tuvknavel *Scleranthus annuus ssp. polycarpus*

By, Horndal, vägkant, 2019 (SJa, LSi)

Leksand, Gäddtjärn 600 m S, vägkant, 2015 (HLe)

Vitknavel *Scleranthus perennis*

Stora Kopparberg, Bergsgården gamla stationsområdet, grusplan, 2015-2017 (JJa)

Vitknaveln i Bergsgården. Foto: Janet Jandér.

Riddarsporre *Consolida regalis*

Bjursås, Björsberg, väggkant nära en f.d. trädgård, 2016 (JJa)

Orsa, Emådalen, 2019 (BOr)

Aklejruta *Thalictrum aquilegifolium*

Lima, Horrmundberget, skogsmark invid en bäck, 1 planta, 2017

(Mats Nordhag). **Ny för Dalarna!**

Grustrav *Arabidopsis suecica*

Hamra, Fågelsjö noterad 2019 (Hans Elleby och Anders Helander)

Säfsnäs, Tyfors, ruderatmark väst om herrgården, 2019 (Lillebil

Norden, Anders Erixon, LFr)

Älvdalen, Ålderbergskitt, 500 m S om Risberg, potatisland, träda,

2017 (JMa, USw, Karin Martinsson)

Bankrassing *Lepidium densiflorum*

Folkärna, Krylbo, järnvägsområde, 2015 (DABS)

Åkerrättika *Raphanus raphanistrum*

Stora Tuna, Korsgårdsvägen, Ö rv 70, 2019 (Håkan Sandin och Yngve Johansson)

Stora Tuna, Kvarnsvedens industriområde, 2019 (Gunnar Bäck)

Stora Tuna, Åselbyleden, nyskapad yta glest beväxt, 2019 (Yngve Johansson)

Stora Kopparberg, Varggårdstippen, ruderatmark med jordhögar, 1 planta, 2019 (Olof Hedgren)

Stora Tuna, Långsjön Romme i trädesåker, enstaka 2019 (SNy)

Säfsnäs, Säfsnäs k:a, 2019 (CAa, Magnus J Magnusson, LFr, Anders Erixon)

Särna, Långnäset, södra gårdarna, kulturmarker, 2018 (LPe, TJo, MMA)

Åkersenap *Sinapis arvensis*

Norrbärke, Stimmersbo, åker/äng/skräpmark, 2017 (IPt & SNy)

Järna, Tullgatan Vansbro, uppgrävd gräsmatta, 2016 (HLe)

Älvdalen, Brunnsberg, ruderatmark och diken, 2017 (USw, UGu, MMA)

Fyrling *Crassula aquatica*

Ett flertal lokaler rapporterade från Dalälven i By nedströms Näs kraftstation. Därutöver:

Malingsbo, Malingsbo vid Malingsbosjöns sydände, grund sand- eller dybotten, torrlagd, fåtalig, 2018 (LBr). Lustigt nog funnen här ca 1910 av professor Nils Sylvén.

Liten fetknopp *Sedum annuum*

Gustafs, Lilla Bodarna, 2019 (BNi)

Stora Tuna, Forssa klack, blandskog och hållmarker, 2018 (SNy)

Vågbladig daggkåpa *Alchemilla cymatophylla*

By, Fornby, väggkant, flera plantor, 2019 (IPt)

Ludvika, Båthamnen Ludvika, 2019 (Åke Berg)

Grangärde, Rifallet, gammal vall helt invaderad av lentåtel, flera stora ex., 2018 (IPt & SNy)

Bjursås, Rällsjöbo, ängsmark, 2016 (IPt)

Siljansnäs, Hjulbäcks-Åsen 400 m SO, skogsbilväggkant, 2019 (IPt, SNy, JJa & BNi)

Mora, Brunnvasselbodarna, fäbodvall, några ex., 2017 (IPt & RNy)

Trubbdaggkåpa *Alchemilla plicata*

Söderbärke, Larsbo, blockrik betesmark, 2017 (IPt & SNy)

Leksand, Fallsbjörken, betesmark, flera lokaler, 2016 (IPt)

Leksand, Plintsbjörken, mot Västberg, stig i hyggeskant, 2016 (Niklas Lönnell, Jan Edelsjö)

Älvdalen, Dysberg, ängs- och kulturmark norr om vägen vid almgården., 2017 (USw, LFr, Eva Grusell)

Trubbdaggkåpa i Trolldalen, Gagnefs s:n. Foto: Inge Palmqvist

Hjuldaggkäpa *Alchemilla propinqua*

Mellan Stora Tuna och Älvdalen har ett 25-tal nya förekomster registrerats.

Brudbröd *Filipendula vulgaris*

Norrbärke, Gammelbo, Södra Hällsjövägen, 2018 (UGä)

Röd nejlikrot *Geum coccineum*

Älvdalen, Vålberg, 2017 (Elin Götmark, SJA, UGu)

Finsk fingerört *Potentilla intermedia*

Aspeboda, Stråtenbo i väggkant vid slaggvarpen, 2019 (SNy)

Grangärde, Kvarnheden, skogsbilvägkanter, upplagsplats, 2019 (IPt & SNy)

Stora Skedvi, Storsveden, väggkant o ängs-
mark, 2019 (IPt & JJa)

Vika, Östra stranden,
Stora Östborn, 2016
(Aimon Niklasson)

Grangärde, Ö delen av
grusområdet, 41
plantor, 2019 (Anders
Erixon)

Mora, Svinvallens IP,
2016 (ASn, Leif
Andersson, Botanikdgr
2016)

Finsk fingerört vid Storsveden i St. Skedvi, Foto: Inge Palmqvist

Stenros *Rosa canina*

By, Rosse hyttruin, ruderatmark och väg, noterad , 2019 (UGu, Peter Klintberg)

Husby, Kloster, igenväxt ö, 2017 (JJa)

Orsa, Enån, 1 ex, 2017 (BOr)

Hartsros *Rosa villosa ssp. mollis*

By, Vatebo, väggkant, 2019 (IPt)

Hedemora, Skogsbo, ängsväg, 2019 (IPt & SNy)

Säter, kalkbrott, blandskog med skogsvägar, en stor buske, 2015 (IPt & SNy)

Söderbärke, Hemshyttan, väggkant, 2019 (IPt, SNy & JJa)

Säfsnäs, Gravendal, gammal fodermark söder om vägen, 2019 (USw, LSi)

Blåhallon *Rubus caesius*

Säter, Gessån - Björshyttan, grusplan/väggkanter - åkanter, 2018 (SJa & JMa)

Vingvial *Lathyrus heterophyllus*

Grangårde, Björnhyttans sopstn., 2017 (Annelie Andersson, Mikael Ohlson)

Älvdalen, Fljoten, gårdsmiljöer kring uthus, 2017 (Eva Grusell, Alf-Rune Öberg, UGu)

Blodklöver *Trifolium incarnatum*

Stora Tuna, Alsbäcks skola, rivningstomt, rikligt, även några vitblommiga ex ,2019 (Gunnar Bäck, Yngve Johansson, Håkan Sandin, SNy & IPt)

Stora Kopparberg, Nya utfyllnaden nedanför trottoaren mittemot Bergmästargatan, 20 plantor, 2016 (PJs, JJa)

Luddvicker *Vicia villosa ssp. villosa*

Stora Tuna, Alsbäcks skola, rivningstomt, rikligt, även några vitblommiga ex ,2019 (Gunnar Bäck, Yngve Johansson, Håkan Sandin, SNy & IPt)

Orsa, Hansjö, rikligt fröspridd från tidigare år gröngödslad åkermark, 2015 (BOr)

Brunnäva *Geranium phaeum*

Torsång, Milsbo, nära Övre Milsbosjön, ängsmark, ca 100 m från närmaste fritidshus, 2015 (DABS)

Blodklövern i Alsäck, St. Tuna. Foto: Inge Palmqvist

Skuggnäva *Geranium pyrenaicum*

Stora Tuna, Forssa klack, blandskog och hällmarker, 2018 (SNy)

Blodnäva *Geranium sanguineum*

Grytnäs, Avesta storfors vid nya kraftverket, schaktplan samt slänter mot älven, ett stort blommande ex, 2015 (LBr)

Norrbärke, Stimmersbo, vägkant/tomtmark, 2017 (IPt & SNy)

Gagnef, Västerfors, vägkant mot tomtmark, 2017 (IPt)

Säfsnäs, V. Dunderberget, gårdsmiljö, 2019 (TJo, JJa)

Vargtörel *Euphorbia esula*

Stora Tuna, Rämshyttan, längs landsväg o banvall, 2015 (SNy)
Säfsnäs, Mörttjärn, kultiverad mark, 2019 (THo, LPe, Leif Runeson)

Rävtörel *Euphorbia peplus*

Stora Tuna, Bergslagsbyn, trädgårdsland, 2018 (SNy)
Stora Kopparberg, Hinsnoret, grässlänt mot sjö, 2016 (IPt)

Fjällviol *Viola biflora*

Särna, Lövåssäteren, 300 m V om, stig i fuktig skog, 2018 (JMa, JJa, LPe) – sedd av Gunnar Samuelsson på 1910-talet, men ej rapporterad från Fulufjället sedan dess!

Nordslamkrypa *Elatine orthosperma*

By, Härsingen, flera platser, 2017 och 2018 (PSt, LPe, Dennis Nyström)

By, "Tyttbo, Vreten, "båtöverfarten", blottad lerstrand i hydrolittoralen ca 4 m bred naken zon med ävjebroddsveg., 2017 (PSt)

Rödlänke *Peplis portula*

Ett flertal rapporter från Dalälven och dess vikar nedströms By kraftstation ner till Tyttbo, 2017-2018.

Vildpersilja *Aethusa cynapium*

Stora Kopparberg, Länsstyrelsen, rabatt längs östra väggen, 2015 (PJs)

Stora Kopparberg, Cykelvägen och banvallen parallellt med St Kopparbergs kyrkogård, väggkant i kantremsan mellan cykelväg och husvägg, 10 ex 2017 (PJs)

Norrbärke, Vanhäll, S-ut, 1 planta, 2017 (Ralf Lundmark)

Odört *Conium maculatum*

Stora Kopparberg, Regementesområdet, 10 blomstänglar, 2018 (LBr)

Aspeboda, Olsbacka-Åkern, väggkant, 2018 (SNy)

Arten tycks hålla sig kvar på Ingarvets gamla soptipp trots att området snart är bebyggt eller igenvuxet. På nyschaktade ytor finns flera bladrossetter som lär blomma fint nästa år om de får stå kvar (TLj, LBr).

Vildmoröt *Daucus carota ssp. carota*

Stora Tuna, Borlänge, biogasmacken, nordost om rondellen mellan Mjälgevägen Siljansvägen, ruderatmark, 2017 (Fredrik Jonsson, Emil Nordin, August Nordin m.fl)

Stora Kopparberg, Falun, ”Rosènparkeringen”, 2 ex., 2017-2018
(LBr)

Orsa, Stackmora, invid torr solbelyst uppfartsväg vid husknut. vid
uppgrävning av ett ex var roten vit och seg. okänt hur den kommit
dit, 2018 (BOr)

Säfferot *Seseli libanotis*

By, Båthamnen, Fullsta, By, Avesta kn, 43 plantor, 2018 (Mats
Forslund). Säfferoten biter sig kvar på den växtplats som är känd
sedan 1910-talet då Gunnar Samuelsson noterade arten här.

Rödmire *Anagallis arvensis f. azurea*

Grangärde, Skattlösberg, 50 plantor, 2019 (Björn Abelson)
Mora, Vattnäs, 2016 (BOr)

Grusviva *Androsace septentrionalis*

Orsa, Lindänget, 200 stjälkar, 2018 (BOr)

Vattenblink *Hottonia palustris*

Leksand, Plintsberg, mot Västberg, i äldre damm (branddamm?)
invid väg resp. diken, 2016 (Jan Edelsjö, Niklas Lönnell)

Stor vattenmåra *Galium palustre ssp. elongatum*

*Inte mindre än 18 uppgifter har noterats på ArtPortalen från Husby
i söder och norrut till Lima-Älvdalen. Är underarten så spridd, eller
är det felregistrering i ArtPortalen? Belägg saknas helt.*

Nässelsnärja *Cuscuta europaea*

Vika, Kniva, 2015 (UGu)
Sundborn, Backa våtmark, 2019 (UGu, Ralf Lundmark)
Ludvika, Gammelgården, 15 plantor, 2018 (TJn)
Rättvik, Lindorna, 3ex 2018 (THo)
Orsa, Bunk, 2019 (BOr)

Fårtunga *Anchusa arvensis*

Stora Tuna, Bergslagsbyn, trädgårdsland, 2018 (SNy)
Stora Tuna, Hede nybygge av trafikplats, vägslänter, 2019 (SNy)
Gagnef, Gräv, åkerkant, 2016 (IPt)
Leksand, Lima, ängsmark med tippmassor, 2019 (IPt)

Paddfot *Asperugo procumbens*

Stora Tuna, Bergslagsbyn, Tansågatan, grusgång, flera ex. (har
funnits här i många år), 2017 (SNy & IPt)

Hundtunga *Cynoglossum officinale*

Stora Tuna, Bergslagsbyn, trädgårdsland, 2018 (SNy)
Ludvika, Hammarbacken, 2015 (TJn)

Storfjärva *Mertensia sibirica* Ny för Dalarna!

Idre, Strådalens fäbod, nu övergiven, strax intill en förfallen fäbodbyggnad, möjligen den gamla ladugården, c:a 50 blommande stänglar på några kvadrarmeter, 2016 (LBr och därefter ytterligare 12 rapportörer...) Se artikel i Trollius nr 49.

Backförgätmigej *Myosotis ramosissima*

Avesta, Avesta Döda fallen, berghäll -stenblock, 2015 (DABS)

Lungört *Pulmonaria obscura*

Hedemora, Hörngården, 11 stjälkar, 2018 (Per Linder)

Fodervallört *Symphytum asperum*

Husby, Stigsbo, Göras, vägkant, igenvuxen tomtmark, 2018 (IPt)
Älvdalen, Dysberg, Almgården S om vägen, vägslänt vid gård, 2017 (LFr, Eva Grusell, USw)

Äkta vallört *Symphytum officinale*

Stora Tuna, Ornäs, Vassbovägen 19, 2 plantor/tuvor, 2017 (Lars-Erik Paulsson)

Sollerö, Perushol, lerstrand vid sötvatten, 2018 (THo, Mats Nordhag, Matilda Elgerud)

Malung, Norra stranden nedströms kärleksudden, stenig strand, 1 stort ex, 2019 (MNo)

Dikeslänke *Callitriche stagnalis*

Norrbarke, Limmäsudden, 2016 (Roger Gran)

Gulplister *Lamiastrum galeobdolon*

By, Morshyttan, 2016 (Dennis Nyström, Sanne Svensson)
Aspeboda, Stråttjärn/Aspås N, vägkant, naturaliserad population på väg att sprida sig från vägkanten in i skogen, 2015 (PJs)

By, Bagghyttevägen, bäck och vägkant, 2019 (SJa, LSi)

Ädelmynta *Mentha x gentilis*

Gagnef, By, hästhage, spridd över mer än 100 m², flera 100 stjälkar, 2015 (IPt)

Kransmynta *Mentha x verticillata* Ny för Dalarna!

By, Näckenbäck, vägkant - åstrand, 2019 (IPt & BNi & Kicki Marcus)

Grytnäs, Knutsbo, Nävden, badplats, 2019 (SNy & BNi)

Garpenberg, Skogsbo ängsväg/åkerkant, 2019 (IPt & SNy)

Säter, Gessån, bäckkant, 2018 (UGu)

Stora Kopparberg, Cykelvägen och banvallen parallellt med St Kopparbergs kyrkogård, 1 plantor/tuvor, 2016 (PJs)

Stora Kopparberg, Källslätten, ängsmark, 2019 (SNy)
Gagnef, Grävenberget, fåbodvall, ängsmark, flera m², 2018 (IPt)
Gagnef, Bodarna i strandkant, simbassäng, rikligt, 2019 (IPt)
Boda, Glupen nedan Jutjärnsängen, 2019 (UGu)
Sollerö, Nedre Bångberg österom, skogsstig, 2019 (IPt & Kicki Marcus)
Sollerö, Mångbergs fåboddar efter Mångån, åstrand, 2019 (UGu, Niklas Trogen, Mattias Ahlstedt)
Säfsnäs, Lisjön Ö gungfly, 2019 (SJa, Lena Stigsdotter)
Säfsnäs, Stenälven åstrand, 2019 (UGu, TJo, USw)
Transtrand, Gusjön, vid elljusspåret, 2017 (JMa&UGu, Mats Nordhag)
Transtrand, Färdsjöstaden 300m nordöst, 2018 (UGu, SJa, LIn, THo)
Älvdalen, Lövnäs, ruderatmark, 2018 (THo, Anna-Kristina Wagndal, UGu)
Arten är tydligen spridd i landskapet, vilket har visat sig nu när den har uppmärksamrats.

Kattmynta *Nepeta cataria*

Gustafs, Bodarne, hemma vid smedjan, 2016 (BNi)
Aspeboda, Vassbo, 10 ex 2019 (BOr)

Stortimjan *Thymus pulegioides*

Grytnäs, Avesta storfors, utfyllnad torr, stenig mark, 50 plantor, 2016 (Peter Klintberg)
Aspeboda, Vassbo, vid parkeringen, grusplan, 2019 (UGu, JMa)
Orsa, Kämpebacken 9, insådd i äng intill vägen, 2015 (BOr)
Malung, Grönland vid järnvägsstationen, gräsbacke, 5 smärre bestånd 2015, 3 ex 2019 (MNo)

Vit spikklubba *Datura stramonium* var. *stramonium*

Stora Tuna, Nygårdsdalen nära ravinen, jordhög, 1 stort ex 2019 (SNy)

Orsa, Oljonsbyn, Stenbergsvägen 79, 1, 2016 och 2018 (BOr)

Bolmört *Hyoscyamus niger*

Stora Tuna, Bergslagsbyn, trädgårdsland, 2018 (SNy)

Dårört *Scopolia carniolica*

By, Södra Strandmora, 2015 (Bo Lindmark)

Nattskatta *Solanum nigrum* ssp. *nigrum*

Stora Kopparberg, Varggårdstippen, ruderatmark med jordhögar,
2019 (Olof Hedgren)

Säfsnäs, Skräddartorp, utfyllnad på fritidstomt, 2016 (DABS)

Orsa, Orsa centrum, flera ex i några olika häckar vid biblioteket
2015 (BOr)

Orsa, Stackmoravägen, ruderatmark, 1 ex 2018 (BOr)

Nattskatta växande nedanför fågelbord fotograferad av Birger Roos i Bodarna, Gagnef

Ljungögontröst *Euphrasia micrantha*

Malung, Vägen mot Hyttådran, utefeter grusväg tillsammans med ljung och lite småtallar, c:a 1200 ex från koordinater och 450 m SO till O, 2016 (MNo). Se Trollius nr 49.

Späd ögontröst *Euphrasia stricta var. tenuis*

Inte mindre än 24 lokaler har rapporterats in för denna underart med den kända lokalen i Fallsbjörken (Leksand) som den sydligaste. Frågan är om sammanblandning sker med den vanliga glandelögontrösten som den numera kallas. Samtliga uppgifter utom en saknar belägg i Artportalen och kan därför svårigen valideras.

Granspira *Pedicularis sylvatica*

Grangärde, Strömmingsbäcken, 14 plantor 2015 (TJn & PAd)
Ludvika, diket vid Kronvägen, 32 ex varav ett i blom 2015 (Anders Erixon)

Höskallra *Rhinanthus serotinus ssp. vernalis* eller som den tycks heta nuförtiden: Äkta höskallra *Rhinanthus angustifolius subsp. grandiflorus*

Tyvärrens spökar både felbestämningar och rena inmatningsmissar bland uppgifterna vilket gör tuff validering en nödvändighet. Validerade fynd får sökas på Artportalen eller Dalafloran.se när det är klart. Sannolikt finns bara en korrekt uppgiven förekomst i Dalarna, den i Västerfallet i Nås finnmark, en förekomst som därigenom är synnerligen skyddsvärd.

Strandveronika *Veronica longifolia*

Stora Kopparberg, Kårarvets koloniområde, S pumphuset, trädgårdsdeponi i strand/bäckkant nedanför kompost och trädgårdsutkast från koloniområdet, 2 ex 2017 (PJs)
Stora Kopparberg, Entre Surbrunnsvägen 1 planta, 2019 (Kalle Bergström)
Säfsnäs, Älghöjden torpet, gårdsmiljö, 2019 (UGu, TJo, JJa)

Vårveronika *Veronica verna*

Ett 10-tal nya uppgifter om vårveronika har rapporterats in, som nordligast från Fallsbjörken under Botanikdagarna 2016. Arten är sällsynt och glest spridd i sydästra Dalarna.

Blekbläddra *Utricularia ochroleuca*

Älvdalen, Skepphussjöns norra spets, bland starr i litet flak med vatten, 2017 (USw, LFr).

Blekbläddra. Foto: Ulf Swenson. Observera den korta, konformiga sporren och invikta läppkanter

Strandpryl *Littorella uniflora*

Malingsbo, Malingsbo vid Malingsbosjöns sydände, grund sand- eller dybotten, torrlagd, oerhört riklig, 2018 (LBr)

Mora, Sjurberg, badplatsen, 2016 (Ralf Lundmark)

Malung, Stranden vid Edets kvarn, strandkant, normalt översvämmad älvstrand, rikligt, 2018 (BGM)

Säfsnäs, Stenälven, 2019 (UGu, TJo, USw)

Särna, Kvarnen, vid Läsjön, sjö och sjöstrandzon mot tallskog, 2018 (LPe, TJo, MMA)

Vitt loppfrö *Plantago ovata* **Ny för Dalarna!**

Älvdalen, Tennänget VSV vid hästuppstallningsplats, grusmark, 2017 (LPe, MMA, CAa)

Loppfrö vid Mångsbodarna fotat av Lennart Persson

Desmeknopp *Adoxa moschatellina*

Gustafs, Krokens, Trollbacken och Dragsveden, tre närbelägna lokaler 2018 (BNi)

Gustafs, Heseränget, 1 m², 2017 (BNi)

Stora Tuna, Tuna kyrkogård i gräsmattor, häckar o g:a gravar, park, spridd t rikl, 2015 (SNy)

Stora Tuna, Längs stigen m kyrkogården o Tunaån, lövskog, 2015 (SNy)

Stora Tuna, Frostbrunnsdalen nära parkeringen v Wallingården, lövskog nära åkerkant, 2015 (SNy)

Stora Tuna, Längs stigen m kyrkogården o Tunaån, lövskog, 2015 (SNy)

Stora Tuna, Båtstadsjön, älvkanten, 2018 (SNy)

Kardvädd *Dipsacus fullonum*

Gagnef, Moje, Knappbachen, tomtmark, troligen inkommen med fågelfrö, 1 planta, 2015 (Ann-Katrin Ek gn. RNY)

Stor kardborre *Arctium lappa*

Husby, Kloster, igenväxt gräsmark och bäcksluttning, 2017 (JJa)

Stora Tuna, Sellnäs Halvarsgårdar, väggkant, 2019 (SNy)

Orsa, Oljonsbyn, Stenbergsvägen 79, 1 ex 2017 (BOr)

Älvdalen, Gåsvarv vid avtaget mot fiskodlingen, vid gård med hästar, i slänt med utkastmaterial, två stora ex 2017 (LBr & Lars Frölander)

Slättergubbe *Arnica montana*

Leksand, Heden Lisshedsvägen, 3 plantor 2017 (Åsa Rydell) –
Lisshedsvägen 11, 22 plantor, 2019 (PDa)

Orsa, Storstupet, 80 ex 2017 (BOr) Slättergubben håller sig kvar på denna utpost där Almquist såg arten redan 1956!

Nås, Nås, backslänt, 20 blommande, 2015 (MNO)

Transtrand, Hemfjällstangen, Alstigen i NO, stugtomt, betad av kor vid observationen, 2 plantor 2016 (Stina Eriksson)

Grönskära *Bidens radiata*

By, Tyttbo, Vreten, blottad lerstrand med ävjebroddsvegetation, 2 plantor, 2018 (PSt) Ett av senare års roligaste fynd. Grönskäran är inte sedd i landskapet sedan 1946 då Björkman såg den i Ludvika vid Lorenzberga

Balkangemsrot *Doronicum columnae*

Gagnef, Västerfors, väggkant mot tomtmark, 2017 (IPt)

Gängel *Galinsoga parviflora*

Malung, Malungs återvinningscentral, soptipp, 1 ex., 2015 (MNO)

Stora Tuna, St Tuna kyrka, ruderatmark vid kyrkogården, jordhög, 1 stort ex. 2019 (SNy) Denna den ovanligare av gänglarna i vårt landskap har bara en handfull förekomster här

Rotfibbla *Hypochoeris radicata* Ny för Dalarna!

Stora Kopparberg, Kopparvägen mittemot Origo, 25 plantor/tuvor, 2018 (LBr)

Krissla *Inula salicina*

Husby, Ratholmen, Amungen, liten holme i sjön, rikligt, 2018 (IPt & SJa) Återfynd av denna märkliga lokal.

Ullört *Filago arvensis*

Avesta, Gamla bruksområdet framför myntmuseet, grusplaner, riklig, 2015 (LBr)

Nickfibbla *Pilosella sphaerocephala* (*Hieracium x peterianum*)

Leksand, Fallsbjörken, torr betesmark, 10 plantor, 2016 (ASn)
Älvdalen, Dåråberg, norra delen, 5 plantor, 2017 (LBr, IPT, RNy, konf. Torbjörn Tyler)
Älvdalen, Vålberg, 2017 (Elin Götmark, SJa, UGu)
Älvdalen, Brindbergs fäbodan, torr-frisk slåttermark, 2016 (ASn)
Denna starkt hotade fibbla uppmärksammades under Botanikdagarna och återfanns därefter på flera fäbodan, alltid i mycket fina, säkert uråldriga gräsmarker.

Vårkorsört *Senecio vernalis*

Stora Kopparberg, Nya utfyllnaden mellan Parkgatan-Korsnäs vägen, utfyllnad 2016 (PJs) Bara tre gamla uppgifter finns om denna art i Dalarna

Kalmolke *Sonchus arvensis* ssp. *uliginosus*

Ore, Furudal, turistbyrån, vägslänt, ett tiotal, 2017 (GHa)
Orsa, Lindänget, 2018 (BOr)

Strålöga *Telekia speciosa*

Leksand, Skeberg, skogsväg blandskog, många ex. över stor yta, 2018 (IPt)

Småhaverrot *Tragopogon pratensis* ssp. *minor*

Stora Tuna, Borlänge, Kupolen, grässlänt mellan parkering o cykelväg, t. rikligt, 2017 (IPt)
Aspeboda, Vassbo, kulturmarker vid bebyggelsen, 2018 (SNy)
Aspeboda, Vassbo Bäckebro, vägkanter, 2018 (SNy)

Strandiris *Iris sibirica*

Stora Tuna, Bergebo slalombacke, 2019 (Håkan Sandin)
Söderbärke, Saxehammar, lövskog/äng, 2017 (IPt & SNy)
Gagnef, Mockfjärd, vägdikey, skogsväg, 4 stjäklar, 2017 (HGu)
Gagnef, Västerfors, väggkant mot tomtmark, 2017 (IPt)
Leksand, Rältlindor, Lindors bruk, strand av å, 2015 (IPt)
Leksand, Leksand, 2017 (Patrick Fritzon)
Älvdalen, Västermyckeläng, 2017 (Elin Götmark, SJa, UGu)

Blodnycklar *Dactylorhiza incarnata* ssp. *cruenta*

Ore, Dalbyn, Wallins äng, hävdad äng, enstaka, 2016 (GHa)
Idre, Sundbäckens NR, 2015 (Henrik Weibull)

- Idre, Lappvallen, 2 km NV Lövåsen, rikmyr och rik öppen myrkant, !00-tals 2015 (LBr)
- Sumpnycklar** *Dactylorhiza traunsteineri* (= *D. majalis* ssp. *lapponica*)
 Säfsnäs, Lindås, sumpskog, sluttningskärr, 2019 (USw, LSi, Annelie Jörgensen, TJo)
 Säfsnäs, Ormtjärns mossen, fattigmyr, noterad, 2019 (USw, Karin Martinsson, Annelie Jörgensen)
 Malung, Vid Illmyran, ganska rik myr, 2015 (MNo)
 Malung, Illmyran 2 km norrr Vålberget, skapligt rik myr, 2016 (BGM)
 Särna, N om Vattuslåttern, rikare myr, 2018 (UGu, CAa, MMA)
 Stor osäkerhet råder vad gäller sumpnyckeln i Dalarna. Det som tidigare har tolkats som sumpnycklar hade ett ganska distinkt utseende och var exklusivt knuten till extremrika kärr.
- Purpurknipprot** *Epipactis atrorubens*
 Stora Tuna, Tuna Hästberg, 28, 2017 (Per Leijström)
 Stora Tuna, Vändplats N om Kvarnberget, utfyllnad, 13ex 2016 (Lars-Erik Nilsson, m.fl.) – 2017 (IPt & Sny) Avser troligen samma lokal som föregående
- Skogsfru** *Pipogium aphyllum*
 Boda, Lönnmarken, sumpig granskog, totalt ca 20 stycken, i två grupper, 2017 (GHa)
 Ore, Gråtåmyren, bäckdråg från kalkkälla i ungskog, ca 10 ex 2017 (GHa)
- Grönvit nattviol** *Platanthera chlorantha*
 Svärdsjö, Boda väggkant, 1 planta 2017 (UGu, JMa)
 Ludvika, Rävsnäs, vägslänt till gc-väg, riklig 2018 (JHn)
 Ludvika, Krabo, 53 plantor 2016 (TJn) – 27 ex 2019 (Lena Stoor, PAd)
- Stor andmat** *Spirodela polyrhiza*
 Avesta, Avesta Döda fallen, vattensamling, 2015 (DABS)
- Uddnate** *Potamogeton friesii*
 Rättvik, Rättvik, Kyrkdammen, flera plantor 2016 (Henry Gudmundson) Kontrollerad av TKa under Botanikdagarna.
- Gyttrad igelknopp** *Sparganium glomeratum*
 Leksand, Hackbacken, damm, 2017 (JMa & UGu)
 Ore, Affären i Böle, bäck, 1 planta, 2018 (Kerstin Frostberg)

Flotagräs *Sparganium gramineum*

Malingsbo, Malingsbo vid Malingsbosjöns sydände, grund sand- eller dybotten, torrlagd, spridd, 2018 (LBr)

Mora, Sollerön, Sundsvägen, 2017 (Dennis Nyström)

Smalkaveldun *Typha angustifolia*

Stora Kopparberg, Kårarvets koloniområde, brovallen, grusstrand vid sötvatten, 2015 (PJs)

Svärdsjö, Boda, i blött dike, 2015 (DABS)

Svärdtåg *Juncus ensifolius* Ny för Dalarna!

Malung, E45 NV om Malung, vägdike, 2015 (MNo) – på fyra platser längs en sträcka av ca 1 km, 2016-2019 (MNo, BGM)

Svärdtåg vid E45. Foto Mats Nordhag

Pysslingtåg *Juncus minutulus*

Aspeboda, Olsbacka, liten damm, 2018 (SNy)

Malung, Uggelbo, gårdsmiljö, 2019 (USw, LFr, Annelie Jörgensen)

Syltåg *Juncus tenuis*

By, Färjan, skogsbilväg, 2019 (IPt & BNi & Kicki Marcus)

Svärdsjö, Sme källa, grusplan, 2016 (UGu)

Leksand, Storängen, Tällberg, 2017 (UGä)
Säfsnäs, Laggheden (på Ö sidan N Laggen), grusväg välgkant och diken, 2019 (Karin Martinsson, JMa)

Lapptåg *Juncus triglumis*

Idre, Storgjotkölen ONO, Kvarnbäcken 300m nedströms dammen, kalkpåverkad mark vid bäck, 2016 (Niklas Lönnell, Jan Edelsjö)

Knippfryle *Luzula campestris*

Söderbärke, Larsbo stortäkt, nära landsvägen, på södra sidan, sparsamt, 2017 (LBr)

Tagelstarr *Carex appropinquata*

Leksand, Östanholsviken, sydöstra delen, sjöstrand samt bäck/dike, 30 tuvor 2017 (PDa)

Rättvik, Nedre Gärdsjö, bäckkant, 3 tuvor 2019 (PDa)

Tagelstarr vid Nedre Gärdsjö. Foto: Per Dahlström

Idre, Lappvallen, 2 km NV Lövåsen, öpper rikkärr, ca 20 stora tuvor, 2015 (LBr)

Idre, Lillfjätan nära Klutsjövålen, rikkärr, ca 10 tuvor 2018 (LBr)

Idre, Kluttjärnens västsida, rikkärr, ca 10 tuvor 2018 (LBr)

Tuvstarr *Carex cespitosa*

Stora Tuna, Sjömyren i åkerkanter, 2019 (SNy)

Söderbärke, Hemshyttan, ängsmark mellan väg o bäck, 2019 (IPt, SNy & JJa)

Norrbärke, Stora Snöån, väggkant/dike mot åker, 3 stora tuvor, 2017 (IPt & SNy)

Borststarr *Carex microglochin*

Idre, Lappvallen, 2 km NV Lövåsen, öppet rikkärr, i kanten, fåtalig på ett par ställen, 2015 (LBr)

Tuvad hundstarr *Carex nigra var. recta*

Leksand, V om Åskaken, blockig slänt mellan skogsbilväg och myr, 2019 (IPt & Kicki Marcus)

Boda, Jälltjärnsängen, 190 m SSV Jälltjärnsens sydspets, torr-fuktig kalkpåverkad slätterängsmark, 2016 (UGu, ASn, Botanikdgr 2016)

Mora, Alderängarna, älvstrand, 2016 (UGu, ASn, Botanikdgr 2016)

Älvdalen, Myr söder om Bunkris, myr, 2018 (THo, TJo, LFr)

Särna, Särna, grustag, N delen med stranden, strandzon och grustag, 2018 (JMa, LPe)

Säkerligen förbisedd varietet av hundstarren som bör uppmärksammas ytterligare

Taigastarr *Carex norvegica ssp. inferalpina*

Transtrand, Norra Holmen, diabasklippa, 2015 (UGu)

Idre, Gösjöåsens sydvästsluttning, grandäld med källor och liten bäck, en tuva (granskad), 2017 (LBr)

Idre, Storgjotkölen ONO, Kvarnbäcken 600m nedströms dammen, kalkpåverkad mark vid bäck, 2016 (Niklas Lönnell, Jan Edelsjö)

Rävstarr *Carex vulpina*

By, Österviken vid Bengtsbo (Backa), betad strandäng, spridd 2018 (LBr) Känd sedan länge på denna plats. Övriga uppgifter från omgivningen som hyser hela Dalapopulationen är annars från 1980-talet.

Slokstarr *Carex pseudocyperus*

Stora Tuna, Vattenparken, stranden, 2018 (SNy)

Knylhavre *Arrhenatherum elatius*

Idre, Dalsbyn i Idrefjäll, väggkant, knappast nyspridd eftersom väggkanten har väl etablerad vegetation, en stor tuva, 2018 (LBr)

Sexradigt korn *Hordeum vulgare var. vulgare*

Svärdsjö, Åkers långfäboddar, ner mot sjön, 2015 (UGu)